



„Při rekonstrukci této stavby se objevila řada protichůdných požadavků. Zástupci památkové péče chtěli zachovat co nejvíce původních prvků, klient si naopak přál technologicky vyspělá řešení. Objekt se přitom nacházel ve špatném stavu a v průběhu prací nás čekala spousta nepříjemných překvapení,“ říká David Vlasák, náměstek ŘD Metrostav a.s., Divize 3.

ZNOVUZROZENÍ

funkcionalistického paláce

Bývalé sídlo pražských Elektrických podniků patří mezi naše největší a nejvýznamnější památky funkcionalistické architektury. Autoři rekonstrukce chtěli zachovat charakter této jedinečné, památkově chráněné stavby. Její obnova byla pro všechny zúčastněné výzvou svým rozsahem i náročností. V průběhu stavby se navíc často objevila nečekaná úskalí. Řešily se například protichůdné požadavky na zachování původních prvků a zároveň splnění stavebních předpisů.

Palác Elektrických podniků byl vybudován podle návrhu architektů Adolfa Benše a Josefa Kříže, se stavbou se začalo v roce 1930, dokončena byla roku 1935. Jeho půdorys má tvar obdélníka o rozměrech 110 x 80 m, maximální výška centrální části je 31 m. Členěním hmoty vznikly dvory a atria. Ústřední částí paláce je monumentální hlavní loď obklopená galeriemi šesti podlaží. Budova odrážela společenskou úroveň i ambici první republiky, patřila k nejmodernějším v Evropě. Vlivem střídání vlastníků i nevhodných stavebních zásahů strádala, v posledních letech se nacházela

v havarijním stavu. Cílem rekonstrukce bylo navrátit paláci velkorysost a noblesu. A současně jej připravit na další desítky let provozu a doplnit ho o nejmodernější technické vybavení, které bylo třeba citlivě a smysluplně propojit s původními prvky.

„Na tomto projektu bylo nejtěžší hledání kompromisů mezi všemi účastníky výstavby. Při takto složitých rekonstrukcích se vždy objevuje mnoho protichůdných požadavků. Ať už je to snaha památkové péče o zachování původních řešení, stávající stav objektu včetně všech nepříjemných překvapení anebo přání klien-

REKONSTRUKCE OBJEKTU BUBENSKÁ 1, PRAHA 7

Autor: Marek Tichý; spoluautoři Pavla Brůžová, Jana Kořínková
Projektant: TaK Architects, s.r.o.; AED Project, a.s.
Investor: Bubenská 1, a.s. (CPI Property Group)
Dodavatel: Metrostav a.s., Divize 3

ta na technologicky nejlepší řešení. To všechno jsme řešili v daném čase a nákladech. Ale ohlasy, které tato rekonstrukce sbírá, snad svědčí o tom, že se náročná práce podařila,“ uvádí David Vlasák, náměstek ŘD Metrostav a.s., Divize 3.

KŘEHKÁ STAVBA ZE ŽELEZOBETONU

Například jenom monitorování a diagnostika obvodového pláště trvaly sedm let. Autoři projektu se původně domnívali, že dlaždice na fasádě byly poškozeny tím, že se z nich smývala černá barva – celá budova byla totiž za druhé světové války natřena, aby se nestala cílem leteckých útoků. Ale ukázalo se, že hlavním důvodem byla špatně zvolená skladba

obvodového pláště. Keramický obklad praskal, odlupoval se a opadával včetně cementového lože. Vedlo to i k poškození parapetních vyzdívek a atik a narušení jejich stability. Rekonstrukce tedy nespočívala v záchraně obkladaček, ale obvodového pláště jako celku včetně výplní otvorů. Když se s ní na jaře roku 2018 začalo, bylo zdokumentováno, že až 80 % plochy fasády je nevratně poškozeno. Autoři rekonstrukce se proto jsme se po dlouhodobé diskuzi s památkáři rozhodli pro kompletní opravu. „Cennější bylo chránit architekturu budovy v jejím výrazu, nikoli jednotlivé prvky. Původní obklad ve vnitrobloku ale zůstal, podle restaurátorského záměru jsme vyměňovali jen jednotlivé kusy. Plocha pláště činí přes 6500 m², oken a dveří je na fasádě ke třem tisícům...“ uvádí architekt Marek Tichý z ateliéru TaK, který stojí za návrhem rekonstrukce. Dodává: „Náročnost oprav spočívala především v tom, že funkcionalistická architektura začala pracovat se sklem a železobetonem v úplně jiném rozsahu, než bylo do té doby možné. Sama o sobě je tedy velmi křehká. Navíc při stavbě základů se v betonových směsích používaly tzv. hlinitanové cementy. V té době byly populární, beton tuhnul a svoji pevnost zvyšoval daleko rychleji než do té doby používané konstrukční betony. Ale zhruba po dvaceti letech se

ukázalo, že pevnost rychle ztrácí a v 60. letech minulého století byl dokonce jako stavební materiál zakázán. Základové patky jsme tedy museli sanovat mikropilotami.“

KONSTRUKCE BUDOVY

Nosnou konstrukci tvoří železobetonový skelet s průvlakly a křížem vyztuženými deskami, obvodové výplně byly vyzděny z dutinových cihel. Sloupy jsou rozmístěny v pravouhlém rastru v typické vzdálenosti 5,2 m. Konstrukce nejvyššího podlaží tvoří ocelové válcované nosníky se šroubovými spoji, aby mohly být v případě potřeby demontovány – počítalo se s možností přistavět další dvě podlaží, na které byla nosná konstrukce dimenzována.

Jako tepelná izolace měl být podle původní projektové dokumentace použit kamenokorek nebo celotex. Jak se ale při průzkumech ukázalo, tepelná izolace na domě zcela chyběla.

Fasáda byla obložena keramickým obkladem Rakodur (výrobce Rako Rakovník), stěny dvorů v úrovni 6. a 7. NP byly pro lepší prosvětlení sklobetonové střechy obloženy jasně bílým obkladem Tunelia.

Poškozený keramický obklad fasády nahradil nový na kontaktním zateplovacím systému. Některé jeho části, zejména ve vnitřních dvorech, ale zůstaly zacho-

vány, podařilo se je restaurátorsky opravit. Sklobetonové střechy nad hlavní vstupní halou a oběma bočními halami byly zakryty novou konstrukcí s tepelně izolačním zasklením, které převzalo funkci zastřešení při zachování jeho průsvitnosti. Vyměnila se většina oken. Zdvojená okna od 1. do 6. NP a pásová ocelová okna ve 2. a 7. NP nahradily kopie. Schodišťové stěny byly repasovány.

PŮVODNÍ PRVKY BYLY ZACHOVÁNY

Majestátní žulové schodiště, kovové zábradlí nebo prosklené stěny v mezipatrech, to vše zůstalo zachováno. Opraveny a znovu uvedeny do provozu byly i dva páternostery.

„Příprava a projekt stavby znamenaly roky průzkumů, jejich vyhodnocování a badatelské práce. K dispozici bylo původně jen málo podkladů, a to mimo jiné v souvislosti s poškozením archivu domu během povodní v roce 2002,“ uzavírá Marek Tichý. ■

-red-

50
METROSTAV
1971–2021



Ústřední částí paláce je monumentální hlavní loď obklopená galeriemi šesti podlaží